

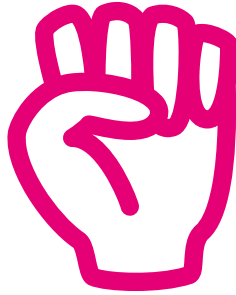
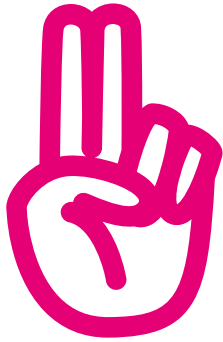
The background is a vibrant rainbow of diagonal stripes. Six stylized hand gestures are arranged around the central text: a fist at the top, a peace sign at the top right, a thumbs up at the bottom left, a pointing finger at the bottom, and two other hand signs at the top left and bottom right.

MIN MAKT

JAG ÄR BERÄTTAREN

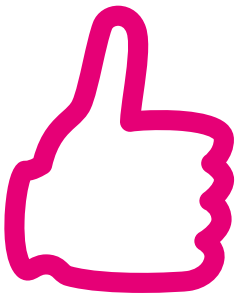
RFSL STOCKHOLM

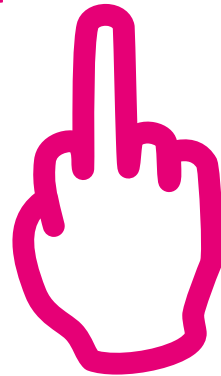

MIN MAKT

JAG ÄR BERÄTTAREN

RFSL STOCKHOLM

Innehåll

6 Förord

DEL 1: RÄTT ATT VARA JAG

- 11 **En hel människa**, av Lo H
- 15 **Hundra situationer**, av Lisen
- 17 **Konflikt med funktionsnormen**, av Sebbe
- 21 **Min viktigaste rättighet**, av Susanna Jaagu
- 23 **Normspöken**, av Revar
- 27 **Onsdag på Anova**, av Sebbe

DEL 2: SÄGA IFRÅN

- 37 **Idag i nuet**, av Sebbe
- 39 **Jag fick rätt**, av Susanna Jaagu
- 45 **Jag vägrar**, av Lo H
- 51 **Planket**, av Mattias
- 57 **Politikern med mig**, av Revar
- 61 **Rymma**, av Lisen
- 63 **Till handläggaren**, av Lo H

DEL 3: FRIHET

- 69 **En sommar i en helg**, av Susanna Jaagu
- 73 **En tillfällig romans**, av Mattias
- 79 **Inte ensam**, av Lisen
- 83 **När jag ser dig**, av Revar
- 85 **Steget ut**, av Mattias

89 Presentation av författarna

102 Presentation av *Jag är berättaren*

Förord

Den här modiga boken är skriven av sex författare.
De skriver om sina liv som hbtq-personer
som bor i gruppbostad eller jobbar på daglig verksamhet.

De skriver om att själv ha makten.
Om när andra har makten över en.
Om att ta tillbaka makt som tagits ifrån en.

Ibland handlar det om att bara vilja rymma.
Ibland handlar det om att få
och ta sina viktigaste rättigheter.
Ibland om att bli sedd som en hel människa.
Boken handlar om att våga gå med på
att någon annan ska bestämma över en.

Den handlar också om att få syn på någon snygg.
Om att ha en hel sommar i en helg.
Om att tänka på sig själv
och om fina relationer.
Den handlar om frihet.

Det har varit en ära
att vara redaktörer för denna bok.
Det har varit en ära
att vara redaktörer för projektets alla tre böcker.
Min verklighet, Min stolthet och Min makt.

*Ida Östlund, Jo Tengblad Söder och Johanna Nyberg,
redaktörer i Jag är berättaren*

DEL 1

*Rätt
att vara
jag*

En hel människa

av Lo H

Tänk att få vara en hel människa.

En hel människa med känslor och tankar.

En hel människa som är mer än ett nummer.

Ett nummer på ett papper som någon annan har ansvar för.

Tänk att ha ansvaret över sitt liv.

Det borde vara jag som har ansvaret.

Men det finns många som tycker annorlunda.

Många tycker att de har ansvaret för mitt liv.

De är kommunens handläggare.

De är personer som jag möter.

De är personer som inte känner mig.

De tycker att jag borde ha en god man.

Varför då?

De tycker inte att jag ska vara bisexuell.

Varför då?

De tycker inte att jag ska vara människa.

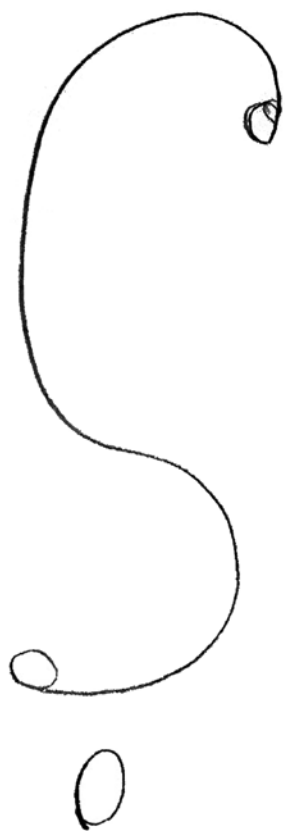
Varför då?

De tycker att jag ska vara
ett så litet problem som möjligt.

De gör mig till en patient.
De gör mig till ett personnummer.
De får mig att känna mig värdelös.

Jag vill bli sedd.
Jag vill bli hörd.
Jag vill bli pratad med.
Jag vill vara mer än ett nummer
på någon annans papper.
Jag vill vara Lo.
Tänk att få vara en hel människa.

Hundra situationer

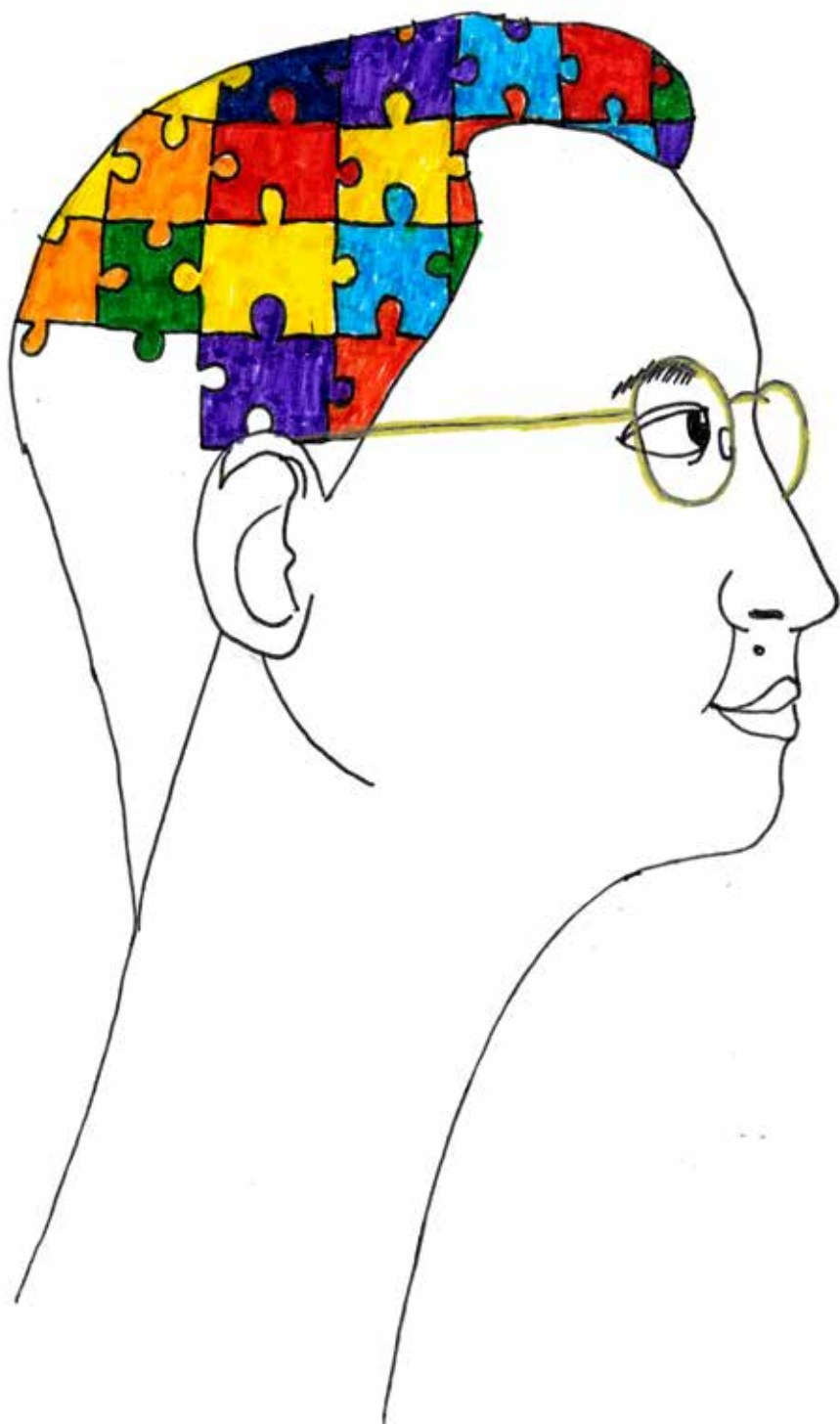
av Lisen

De ringer till mamma,
till mitt jobb,
till mitt boende.
Varför ringer de inte till mig?

De frågar den som är med mig.
Istället för att fråga mig.
Tror de att jag inte förstår vad de säger?
Tror de att funkisar inte kan prata?

Den som är med mig vet inte alltid
vad jag behöver.
Eller så tror den att jag behöver
något som jag inte behöver.

De bestämmer massa saker om mitt liv.
Inte bara i en situation.
De bestämmer i hundra situationer
i en funkisperson liv.

Konflikt med funktionsnormen

av Sebbe

Jag hade en konflikt
med min funktionsnedsättning.
Det syns inte på mig hur jag fungerar.
Men det kan märkas på hur jag pratar.
Eller på hur jag rör mig.
Eller på det sätt jag är känslig.

Jag hade en konflikt med mig själv
över varför jag beter mig på vissa sätt.
Jag är barnslig och cool samtidigt.
Jag är annorlunda på ett unikt sätt.
Men ibland har jag stört mig på
att jag inte är "normal".

Jag har märkt att när jag är med normalstörda
så missförstår jag väldigt lätt.
Jag förstår inte allt som sägs.

Med åren har jag lärt känna mig själv.
Jag kan saker som normalstörda inte kan.
Jag förstår saker som normalstörda inte förstår.
Jag ser saker på ett helt annat sätt
än vad normalstörda gör.
Därför är jag bra på mitt sätt.

Att ha en intellektuell funktionsnedsättning
och autism är en superstyrka för mig.
Nu känner jag inte lika mycket konflikt
med funktionsnormen längre.

Min viktigaste rättighet

av Susanna Jaagu

Min viktigaste rättighet är
att bli respekterad för den transperson jag är.

Min viktigaste rättighet är
att som kvinna få vara kvinna.

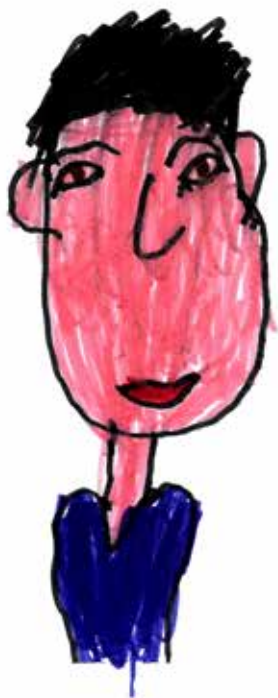
Att få välja kläder

och smink

och charm.

Att få välja hur jag ser charmig ut.

Min viktigaste rättighet är
att få bestämma själv över mitt liv.

Normspöken

av Revar

Det finns många normspöken.
Människor som dömer.
De ser olika ut.

Man känner igen normspöken på att
de säger elaka saker till en.
De respekterar inte mina rättigheter.
De kommer nära fast jag inte vill.
Ibland luktar normspökena blä.
De stinker.
De stirrar på ett obehagligt sätt.

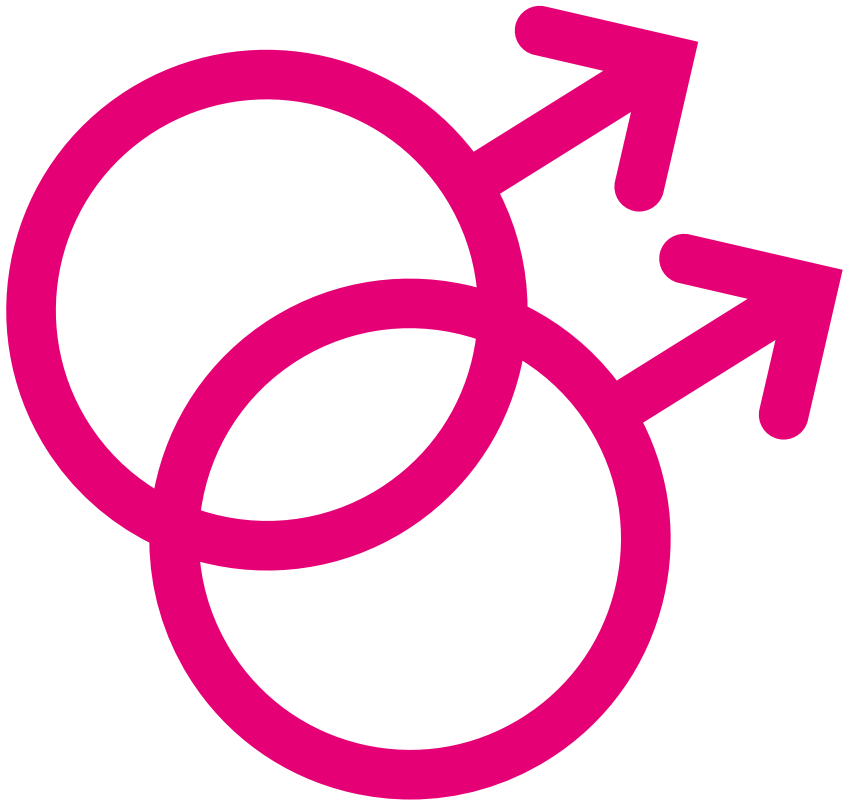
Ett normspöke brukar sitta
på samma tunnelbana som jag.
Ett annat står under bron
när jag går hem från min dagliga verksamhet.

När normspöket stirrar på mig
backar jag lite och säger:
Det är inte okej att förolämpa någon.
Vi är exakt lika mycket värda.
Oavsett vilka vi är.
Du ska inte hålla på såhär!

Jag önskar mig ett trollspö i olika färger.
I regnbågsfärger.
Jag plockar fram mitt trollspö
och säger det magiska ordet: Hbtq!
Flyg iväg dumma normspöke!
Kom aldrig tillbaka!

När jag säger det magiska ordet
krymper normspöket ihop.
Det går i tusen bitar.
När normspöket har försvunnit
är det bara damm kvar.

Det blir en ny värld.
Det blir fest.
Allt ser nyare ut
nu när normspöket är borta.
Himlen blir en regnbåge.
Allt fungerar igen.

Onsdag på Anova

av Sebbe

22 januari 2020

Klockan är 12:45.

Hanno sitter med sin mamma på bussen.

De är på väg till Anova.

Där ska Hanno träffa en läkare.

Anova är en mottagning där de hjälper en att komma fram till vem man är.

Det kallas könsidentitetsutredning.

De som jobbar på Anova kan också hjälpa en att få könsbekräftande behandling om man vill.

Könsbekräftande behandling kan vara hormoner eller operationer av kroppen.

Det är ett år sedan Hanno opererade bort sina bröst.

Ett år sedan hen gjorde sin mastektomi.

Nu är det dags för nästa steg i Hannos liv.

Hen känner sig spänd och nyfiken.

Läkaren och Hanno ska prata om testosteron
som är ett könshormon.
Det gör kroppen mer maskulin.
Hanno är nyfiken på om en mer maskulin kropp
kan hjälpa hen att må bättre.
Vad händer i kroppen med mer testosteron?

Hanno vill veta mer om testosteron
för att hen mår väldigt dåligt
när andra säger fel pronomen.
Det gör ont när andra säger hon.
Det känns okej när andra säger han.
Men när andra säger hen
då glittrar hela Hanno.

Klockan 13:00 är Hanno och mamman framme på Anova.
Läkaren kommer ut i väntrummet och hämtar dem.

Hanno går in först i läkarens rum.
Mamman går in efter.
Hanno är ivrig att börja samtalet
och sätter sig snabbt.

Rummet är ganska fyrkantigt
och har stora fönster.
Läkaren sätter sig mitt emot Hanno
och mamman sätter sig bredvid hen.

– Jag har funderat på vad som händer i kroppen
med mer testosteron, säger Hanno.
Jag känner mig bekväm med min kropp ibland
och ibland inte.
Det jobbigaste är när andra säger fel pronomen om mig.

Läkaren tittar på Hanno och skriver i sitt block.
– Okej, jag förstår.
Ska jag berätta vad testosteron kan förändra i kroppen?

– Ja, säger Hanno och nickar intresserat.

– Du får mer hår på till exempel magen.
Och du får skägg.

– Blir skägget fjuntigt först och sen grövre? Frågar mamman.
Och tar det lång tid innan det kommer skägg?

Hanno ler mot mamman och känner sig stolt.
Hen är tacksam över att mamman stöttar hen.

– Först är det mjuka hårstrån.
Sen blir det grövre, säger läkaren.
Det tar längre tid att få skägg än annat kroppshår.

Det känns bra med mer kroppshår.
Jag är också nyfiken på skägg, tänker Hanno.

Läkaren berättar att kroppens fett ändrar sig.
– Din kropp får rakare former
och det blir lättare att få mer muskler.

Hm, tänker Hanno.
Att kunna bygga muskler lättare är jag nyfiken på.

Sedan berättar läkaren att med mer testosteron
försvinner mensen och klitoris blir större.
Men den blir inte stor som en penis.
De flesta blir mer kåta
av att ha mer testosteron i kroppen.

Ibland lugnar det ner sig efter ett tag.
Ibland inte.

Hanno och mamman sitter tysta och lyssnar.

Läkaren fortsätter berätta
att hud och hår kan bli fetare.
Kroppen kan börja lukta på nya sätt.
Läkaren berättar också att rösten ändrar sig fort.
Den blir förändrad för alltid.
Det går inte att veta innan
hur den kommer att ändras.

– Det har jag tänkt på mycket, säger Hanno.
Just nu är min röst inget jag stör mig på.
Jag tror att det blir lättare att hitta min identitet
när jag ser mer maskulin ut i kroppen
och kan klä mig mer feminint.
Det är mycket med kläder
och med smink jag ser fram emot!

Mamman lyssnar och tittar på Hanno.
Hon ler stolt.

Läkaren säger:

– Om du vill det här så vi tar det långsamt.

Vi tar det ett steg i taget.

– Precis, säger Hanno instämmande.

Det är precis vad jag tänker.

– Du kan börja med en hormongel.

Den stryker du på huden varje dag.

Hormongelen kan du sluta med när du vill.

Sen finns det sprutor med testosteron.

De kan du ta om du känner dig mer säker på

att du vill fortsätta med hormoner.

Efter mötet med läkaren

är det mycket tankar upp och ner.

Hannos nyfikenhet är stor.

Hen kommer kanske vilja prova med sprutor.

Men börjar nog med gelen.

– Nu är jag ännu mer nyfiken, säger Hanno.

Nu känns det som att det glittrar inuti mig.

Jag vet inte om jag vill gå på testosteron eller inte.
Men nu vet jag vad som händer
och hur man kan göra.

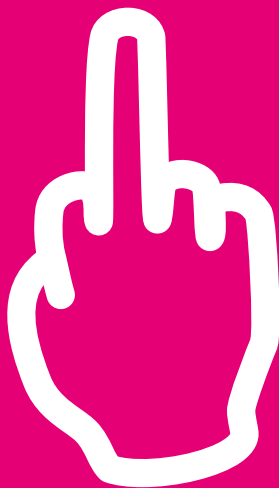
– Det låter bra, säger mamman.

– Jag vet att jag kan sluta
i princip närsomhelst om jag skulle börja.
Och att om jag går på testosteron i två år
så finns vissa grejer kvar.
Mer hårväxt finns kvar och lite mörkare röst.
Klitoris fortsätter vara större.
Höfterna blir rundare igen
och menssen kommer tillbaka.
Det känns bra att veta.

Mamman ler och ger Hanno en stor kram.
Sen går de och fikar.
De firar att de är glada och har varandra.
Inom Hanno finns en känsla av kraft.

DEL 2

Säga ifrån

Idag i nuet

av Sebbe

Idag i nuet sitter jag och skriver
Att skriva om livet är terapi för mig

Jag tycker det är orättvist
Orättvis är världen
Världen känns kall
Världen är orättvis

I nuet lever jag för kampen
Livet är orättvist
Höj din knytnäve
Och skrik vad du tycker

Jag kan skrika högt
Höj volymen på mitt mående
Mående är mina känslor
Känslor kan vara tårar i min famn
eller glädje i en kram

Jag fick rätt

av Susanna Jaagu

Min pappa hotade att döda mig två gånger.
En gång när jag var fem år.
Och en gång när jag var sex år.
Han tyckte att jag betedde mig som en flicka.
Han kallade mig för ”den billiga lilla bögen”
och jagade mig med en barnvagn.
Jag försökte komma undan.
Och det lyckades jag med.

Men efter det behövde jag låtsas som att jag skämtade
när jag klädde mig som tjej.
Jag lussade som Lucia för min familj som ett skämt.
Fast egentligen skämtade jag inte.
Egentligen ville jag komma ut som tjej.

Långt senare kom jag ut som transkvinna.
Jag var vuxen och hade flyttat hemifrån
till en LSS-bostad.

En dag lagade jag mat på min dagliga verksamhet
tillsammans med en trevlig arbetskamrat.
Jag berättade att min pappa har sagt
att min själ är helrutten.

Min arbetskamrat sa:

– Det är din pappas själ som är helrutten.

För han förstår inte
att du Susanna är du.

Du är som du är.

Du är modig.

Men mina föräldrar ville inte att jag skulle vara kvinna.

De ville inte att jag skulle vara den jag är.

Min pappa gick till kommunen.

Han sa till dem att min LSS-personal
skulle tvinga mig att vara en stor och stark herre.

Helt emot min egen vilja.

Personalen gjorde som mina föräldrar sa.

Jag sa ifrån.

Jag sa ifrån till personalen på mitt boende.

Jag sa ifrån till chefen på min dagliga verksamhet.

Men det hjälpte inte.

Ingen lyssnade på mig.

Jag var ofta spänd och orolig för

att mina föräldrar skulle göra något mot mig.

En kväll såg jag ett tv-program om hedersrelaterat våld.

Det är när föräldrar använder våld och hot mot en
för att familjen inte ska få dåligt rykte.

Jag fortsatte att läsa mer om det på internet.

Jag förstod att det mina föräldrar gjorde mot mig
var hedersrelaterat våld.

Jag ville inte att mina föräldrar skulle komma undan.

Jag ville att de skulle stå för vad de har gjort.

Mina föräldrar försökte ta makten över mig.

Men jag tog makten

och gjorde en anmälan till Socialstyrelsen.

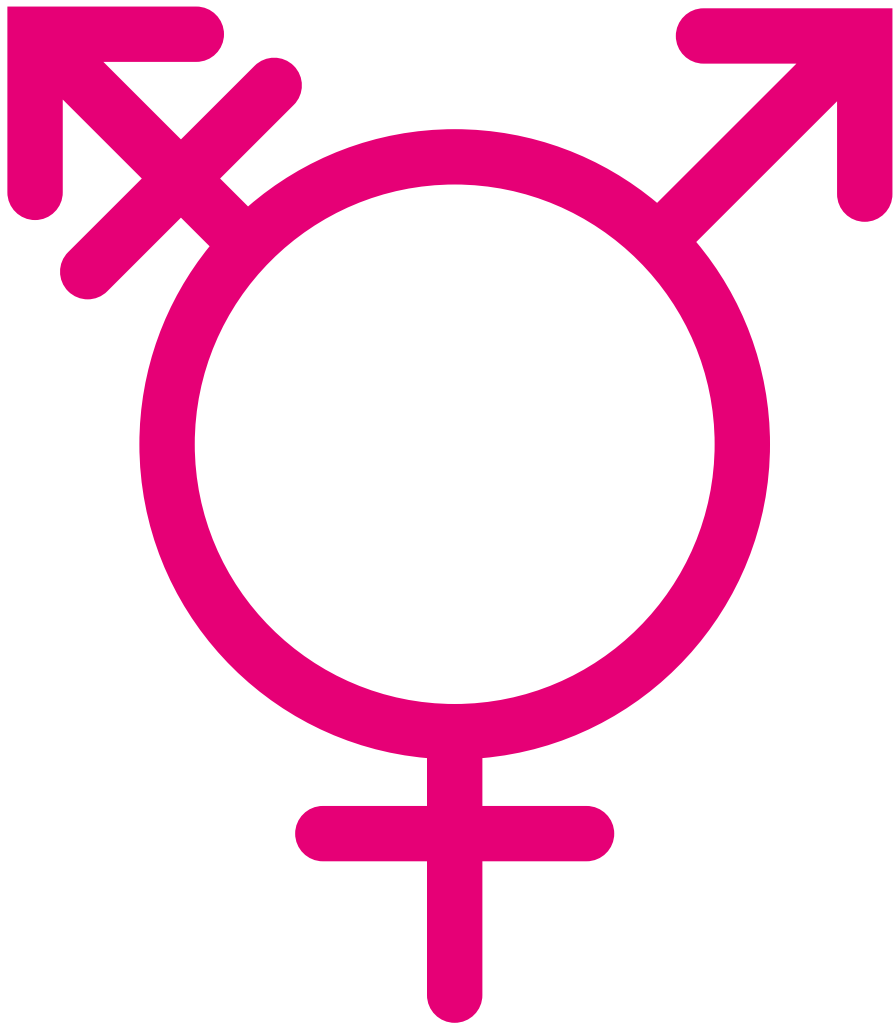
Det var de som var ansvariga för att LSS-lagen följs.

Då blev det verkligen kaos på kommunen.
Socialstyrelsen skällde ut cheferna och sa:
– Ni respekterar inte Susannas egen vilja.
Då bryter ni mot LSS-lagen.
Om det fortsätter så här
måste ni stänga er LSS-verksamhet.

Det kändes fantastiskt bra
att höra att jag hade vunnit.
Jag kände mig stolt över
att ha kämpat för mina rättigheter.

Mina föräldrar och personalen får inte bestämma över mig.
De har inte rätt att tvinga mig
att bära kläder som de vill att jag ska bära.
De får inte förbjuda mig att vara transkvinna.

Idag känner jag mig mycket lugnare.
Jag känner mig lämnad ifred.
Jag måste inte längre kämpa.
Jag har fått rätt.

Jag vägrar

av Lo H

Regnet smattrar mot fönstret.
Det är november och grått ute.
Jag och min assistent sitter i mitt kök.
Min handläggare har just kommit.
Han sitter i kökssoffan.
Äntligen ska det bli av!

Jag har väntat länge på att handläggaren ska ha tid.
Han är från kommunen.
Han har med sig flera papper.
– Då ska du bara skriva under här, säger han.

Jag läser och läser igen.
Jag blir mer och mer förvånad.
Han har fel papper med sig.

– Jag tänker inte skriva på det här, säger jag.
Jag vill inte ha en god man.
Jag behöver hjälp med ekonomin
den här månaden.

Handläggaren svarar:

– Men jag hörde
att du ska ha en god man.
Du kan väl skriva på ändå?

Jag blir spänd i kroppen.

– Jag vägrar skriva på!
Det är fel!

Jag skriker de sista orden.

Jag slår näven i bordet framför handläggaren.
Ilskan är röd och känns i min mage.

Han ser förvånad ut och bläddrar bland sina papper.

– Men min chef sa
att det var du som ville det här.

Jag tittar på min assistent
och hon tittar tillbaka.

Hon säger:

– Du har fel papper med dig
så du kanske ska gå härifrån nu?

Jag håller med min assistent.

Men jag behöver ha det rätta pappret.

Jag säger:

– Var är pappret om ekonomiskt stöd då?

Handläggaren rynkar pannan och säger:

– Jag har inga andra papper med mig.

Du kan kanske komma till kontoret någon dag?

Jag svarar:

– Det är du som har gjort fel.

Du får komma tillbaka.

Han börjar skruva på sig

och försöker le mot mig.

Men det blir inget bra leende.

Jag börjar förstå att han inte vill ge mig rätt papper.

Jag sjunker ihop

och känner mig väldigt trött på hela situationen.

Min assistent lägger armarna i kors över bröstet.

Det är helt tyst.

Tillslut säger handläggaren
att kommunen redan har valt en god man till mig.

Mitt hjärta slår hårt.
– Vad i helvete håller ni på med?

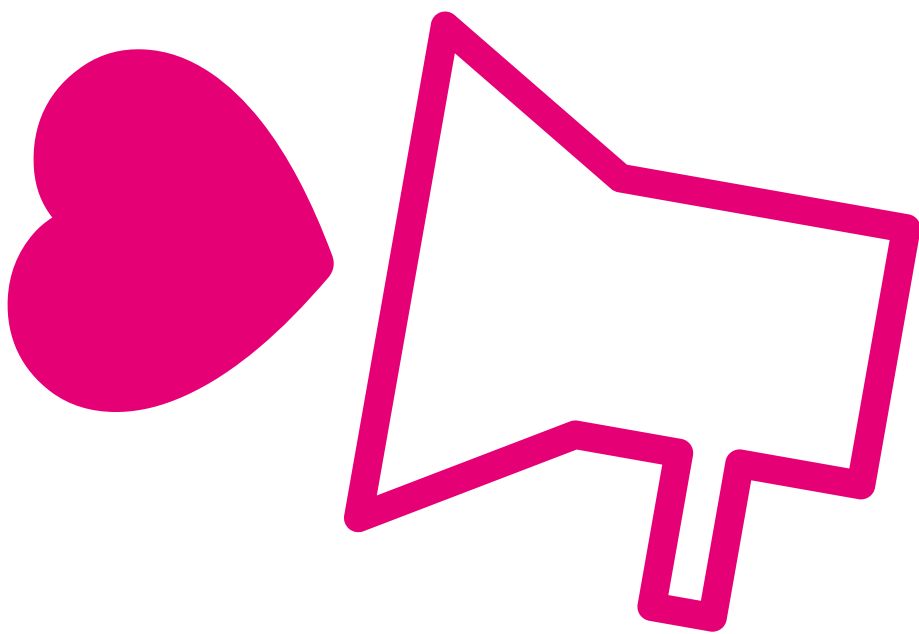
Handläggaren gnider sina händer
och kollar ner i bordet.
Han ser liten ut i kökssoffan.
– Jag vet inte vad det är som har hänt,
säger han.

Han försöker ringa sin chef,
men får inget svar.

Min assistent går ut i hallen
och hämtar handläggarens ytterkläder.
Hon håller fram dem.

Jag pekar och säger till handläggaren::
– Där är dörren.
Du ska gå nu.

Planket

av Mattias

Många vet att det finns särskolor.
Men inte så många vet hur särskolan var
på 60-talet när jag var liten.

Jag var sju år när jag började i särskolan.
Jag tyckte att det var lite läskigt.
Jag hade gått på förskola innan.
Där hade vi en stor park att leka i.

Men särskolan var raka motsatsen.
Skolgården var asfalterad och tom.
Det var ett högt plank runt skolan.
Ingen utanför kunde se in.
Vi elever kunde inte se ut.
Det var som ett fängelse.
Vi var som fångar där innanför planket.

Rasterna var skittråkiga.
När det var rast
ville jag bara tillbaka till lektionen.

På lektionen fanns min lärare.
Hon var yngst av alla lärare på särskolan
och var som en frisk fläkt.
Hon ville ge oss kunskap för livet.
Hon gav mig känslan av att jag hade ett värde.

Men det fanns andra lärare
som inte borde vara lärare.
De behandlade oss som om vi var ingenting.
Jag kände mig inte som en människa.

Särskolan hade en väldigt konstig rektor.
Hon pratade aldrig med oss.
Hon hälsade knappt.

När jag kom hem från skolan
fanns min mamma där.
Hon var min trygghet.

Hon hade jobbat länge i restaurangkök.
Där gäller det att vara tuff.
När hon pratade lyssnade folk.
Hon kunde påverka andra.

Jag pratade med min mamma
om att skolgården var tråkig.
Jag berättade om planket.
Jag sa att vi inte fick gå utanför.

Mamma blev upprörd och sa
att planket stängde in oss.
Hon sa att min skola var som en institution.
Ett ställe där samhället gömde undan oss.

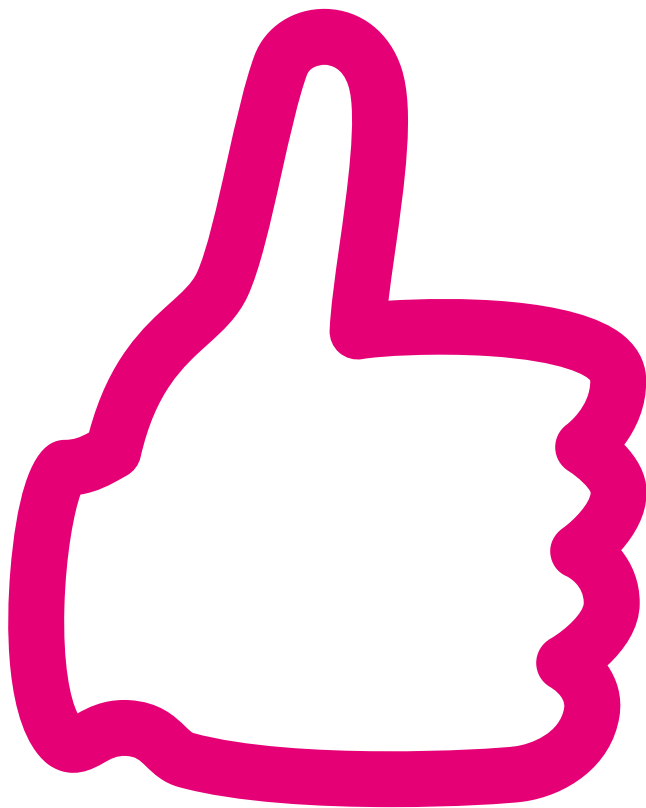
På ett föräldramöte kom mamma med ett krav.
Hon sa till rektorn:
– Om mitt barn ska gå i den här skolan,
då ska planket bort.

De andra föräldrarna
hade inte tänkt på att planket var fel.

Men många föräldrar höll med mamma.
Många av lärarna höll också med.

När jag kom tillbaka efter sommarlovet
var planket borta.

Folk som gick på gatan utanför kunde se in.
Och vi elever kunde se ut.
Vi var inte instängda längre.
Helt plötsligt var vår särskola
en del av världen utanför.

Politikern med mig

av Revar

Tänk om jag fick visa en politiker
hur jag upplever saker som funkis och hbtq-person.
Politikern skulle få följa med mig en vanlig dag.
Följa alla mina rutiner.

Jag skulle visa att när jag går till min dagliga verksamhet
ropar ungdomar fula ord till mig.
Politikern skulle få springa därifrån med mig.
Vara rädd tillsammans med mig.

Jag skulle logga in på dagliga verksamheten.
Jag skulle säga till chefen att jag är här nu.
Jag skulle visa politikern att jag hämtar tvättnycklarna.
Sedan skulle jag tvätta personalens kläder.
Såhär funkar det här, skulle jag säga till politikern.

Sedan skulle jag bjuda politikern på lunch.
Vi skulle prata om allt möjligt.
Jag skulle berätta om hur jag har det inombords.
I huvudet och i tankarna.

Jag skulle berätta
att jag inte vågar gå hem själv på kvällarna.
Jag skulle berätta
hur trött jag är på att människor lägger sig i.
De vill att jag ska vara på ett sätt som jag inte vill.
Det känns som om de med sina ord
kastar sten på mig.

Jag skulle säga till politikern att hjälpa mig.
Jag skulle säga att den borde göra någonting.
Låta mig slippa kommentarer.
Se till min rättighet att älska den jag vill.
Mina rättigheter på jorden.

Vi skulle sitta och diskutera hur vi ska lösa allt.
Sedan skulle vi gå från lunchen.
Jag skulle logga ut från dagliga verksamheten.
Vi skulle gå mot centrum.

När ungdomarna kommer skulle jag lära politikern
hur man får bort fördomarna.
Det är inte okej att trycka ner någon.

Man har rätt att vara sig själv.
Jag skulle säga till politikern:
Du måste våga mer!

Vår dag tillsammans skulle sluta vid en glasskiosk.
Både politikern och jag
skulle vara sugna på varsin glass.
Sedan skulle vi gå åt varsitt håll.
Politikern skulle ha mina tankar att bolla med.

Rymma

av Lisen

Ibland får jag lust att rymma.
Rymma från boendet.
Rymma någonstans
där ingen personal kan komma in.

Ibland vill jag inte ha stödinsatser.
Ibland vill jag bara vara.
Så hör jag att det ringer på dörren.
Är personalen här nu igen?
Jag vill inte öppna.
Jag vill verkligen inte öppna idag.

Platsen jag vill rymma till har ingen personal.
Där finns ett fluffigt sällskap.
Ett husdjur.
Det lägger huvudet på sned
och tittar på mig med sina stora ögon.
Mindre pratglad än personalen.
Och sötare.

Till handläggaren

av Lo H

Om du förstod
att assistans gör det möjligt
att vara med
där du vill vara med.

Om du förstod
hur svårt det kan vara
att få sitt kaffe på morgonen
så som man vill ha det.

Om du förstod
hur det känns
att inte kunna lyfta upp sin katt
när man vill.

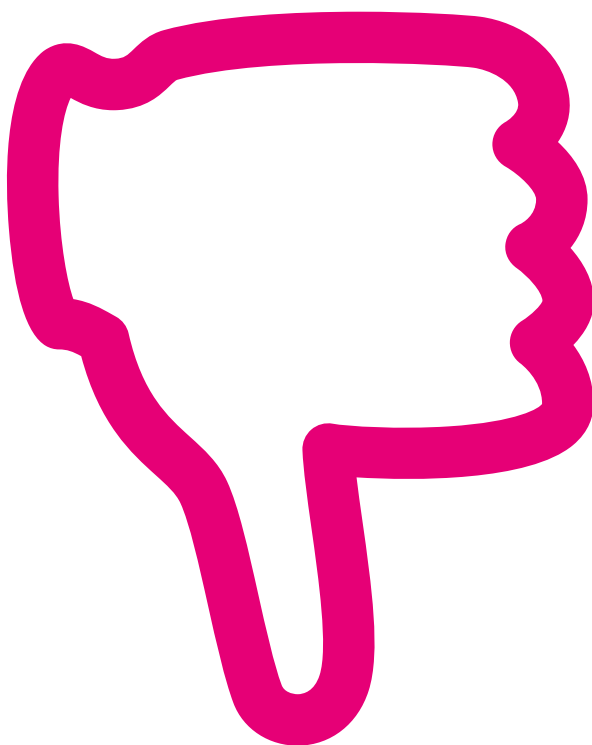
Om du förstod
hur svårt det kan vara
att kunna prata med vem du vill
när du vill.

Om du förstod
att jag försöker
göra mig förstådd
varje dag.

Om du förstod
att det blir kaos
när jag inte kan göra mig förstådd.
Så skulle du förstå
att det är kaos varje dag.

Om du förstod
att allting kan tas ifrån dig.
Med hänvisning till pengarna,
ekonomin, budgeten.

Om allt kan tas ifrån dig
som det kan för mig.
Så tror jag
att du skulle besluta annorlunda.

DEL 3

Frihet

En sommar i en helg

av Susanna Jaagu

Det var fredag.
Vi åkte bil på motorvägen.
Det var jag och personalen.
Vi åkte till en restaurang och åt pizza.
Sedan fortsatte vi vidare.
Vädret var vackert.
Vi såg kor som betade.

Det var första gången i mitt liv
som jag fick göra en resa till landet
som mitt kvinnliga jag.
Jag hade på mig min peruk,
jeanskjol, kofta och en röd jacka.

Förut kunde jag inte vara mig själv.
Alla behandlade mig som kille.
Jag var inte öppen eller tydlig med
att jag är transkvinna.
Det var med flit.
För att slippa bli mobbad.

Vi stannade bilen vid en bom.
Vi öppnade bommen med en kod.
Innanför bommen fick man bara köra långsamt.

Där fanns gräsmattor, träd och en strand.
Där fanns kollostugor från femtitalet.
I dem skulle vi bo och dela rum.
Vi hjälptes åt att laga mat i en av stugorna.

Under dagen åt vi mat tillsammans.
På kvällen spelade vi sällskapsspel.
Personalen sa rätt namn till mig.
De sa Susanna.
Jag kände mig hemma.
Jag kände mig omhändertagen.

På lördagen åkte vi iväg och spelade minigolf.
Det var mysigt och gulligt.
Jag fick spela utan att bli mobbad eller störd.
Jag fick spela ifred.
Jag kände mig uppskattad som tjej.
Jag kände mig helt galen-nöjd.

På söndagen åt vi glass från en kiosk vid havet.
Det var soligt och små moln.
Lite vind, men inte mycket.
Glassen var god.
Personalen höll tyst och var bara sällskap.
De pratade lite då och då.
Så de var inte helt tysta heller.

Jag fick vara en uppskattad tjej
under en hel helg.
Och samtidigt vila upp mig.

Jag fick leva ett mer frivilligt liv.
Jag fick visa mitt riktiga jag.
Mitt kvinnliga jag.

Jag hade väntat i många, många år.
Nu äntligen blev det av.
Nu fick jag vara kvinna
en hel sommarhelg på landet.
Det kändes som en hel sommar
i en enda helg.

En tillfällig romans

av Mattias

Det var en fredag på 1980-talet.
Jag var på disko på Huset,
RFSL:s hus för hbtq-personer.

Jag har egentligen aldrig gillat disko.
Jag var där för att ragga,
men hittade inte någon.
Efter en stund bestämde jag mig för att gå hem.
Jag skulle bara gå på toaletten först.

Vid pissoaren stod en man.
Han hade mörkt hår och mustasch.
Han var attraktiv.
Jag ställde mig bredvid.
Mannen vred på huvudet och tittade på mig.
– Hej, sa han.
– Hej, sa jag.

Han hade en varm röst.

Han frågade:

- Vad gör du här ikväll?
- Vet inte, sa jag.
- Är du här för att ragga?
- Ja på sätt och vis.

Det kändes lite konstigt.

För jag tyckte att jag kände igen honom.

Men jag kunde inte komma på varifrån.

- Vi kan gå hem till mig, sa han.
- Ja det kan vi göra, sa jag.

Han verkade vara en pålitlig person.

Jag fick en bra känsla.

Annars hade jag aldrig följt med.

Han bodde inte så långt från Huset.

Vi gick och småpratade.

Han var lugn och cool.

Han hade en personlig charm.

Jag kände mig sexuellt upphetsad.

Han bodde i en lägenhet med två rum och kök.
Lägenheten var renoverad och fräsch.

Vi satte oss i köket och drack vin.
Köket var väldigt rent och fint.
Ingenting stod framme på diskbänken.
Allting blänkte.
– Kan du inte klä av dig, sa han.
– Jo det kan jag väl, sa jag.

Så satt vi där i köket helt näck.
Jag kände mig trygg med honom.
Jag kände att han var en fin person.
Han var lätt att prata med.

Det är vanligt att man pratar om vad man jobbar med.
Det gjorde inte vi.
Vi pratade om andra saker.
– Här är ett sjukhus alldeles utanför, sa jag.
– Ja, sa han.
– Där är jag född, sa jag.
– Jaså, sa han.

Jag pratade om var jag var uppväxt och var jag bodde.
Han lyssnade mest.

Sedan hade vi sex.
Efteråt ville han att jag skulle stanna kvar.
Men jag ville hellre vakna i min egen säng.
Borta bra, men hemma bäst.

När jag gick ut genom hans port
kände jag lite dåligt samvete.
Jag hade kanske sårat honom
för att jag gick därifrån.

Det var tidigt på morgonen
och lugnt på stan.
Nästan inga bilar eller människor ute.

Jag gick förbi det stora sjukhuset.
Då kom jag på vem han var.
Han var sjuksköterska!
När jag gjorde en operation några månader tidigare
var det han som sövde mig.

Jag mindes hans varma röst som sa:

– Nu blir det snart mörkt.

Tänk om jag hade kommit på det hemma hos honom.

Tänk om jag hade sagt det.

Hur hade han reagerat då?

Äh, det spelar ingen roll.

Han var den han var.

Och det var bra.

Jag hade fått det jag var ute efter.

Sex med rätt person.

Inte ensam

av Lisen

Jag har alltid vetat att jag inte är ensam.
Jag har alltid vetat att det måste finnas andra i världen
som är som jag.
Det måste finnas minst en.
Även om den kan vara svår att hitta.
Världen är stor.
Så brukade jag tänka väldigt ofta.

Då för några år sedan
var jag inte helt öppen med att jag är bisexuell.
Jag ville berätta för den som frågade.
Men det var ingen som frågade.

Jag kände mig jätteförvirrad.
Vem är jag egentligen?
Jag fick en sådan där depression
som många får av den där förvirringen.
Förvirringen av att inte passa in.

En dag fick jag höra att RFSL behövde folk
för att starta "Hbtq-hänget".
En grupp för hbtq-funkisar.
Det låter intressant, tänkte jag.
Jag hade aldrig hört om något liknande förut.
Jag ville vara med!

När de skulle ha sitt första möte åkte jag till RFSL.
Det kändes nervöst och spännande.
Jag fick gå igenom ett kontor
för att komma till rummet där mötet var.

I rummet fanns flera fönster med garderobsblommor.
Blommor som klarar sig utan vatten i evigheter.
Där fanns ett stort bord med en massa stolar runt.
Nästan alla stolar var upptagna.

Jag har aldrig tyckt om att träffa nya människor.
Jag tycker det är läskigt.
Så jag sa inte så mycket.

Men jag lyssnade en hel del.
Två saker hade alla i rummet gemensamt.

Vi var funkisar och hbtq-personer.
Vi kom fram till att vi skulle fortsätta ses.

Från den dagen sågs vi varje månad
i rummet med garderobsblommorna.
Vi hade spännande samtal om funkis och hbtq
och vår plats i samhället.
Samtalen hjälpte mig
att komma ut som bisexuell tillslut.

Det kändes annorlunda inuti mig.
Det var en befriande känsla.
På "Hbtq-hänget"
kändes det som att jag passade in.
Jag var inte ensam längre.

Tycker du att "Hbtq-hänget" låter intressant?
Hör av dig till din lokala RFSL-avdelning!
"Hbtq-hänget" finns på några olika ställen.
Finns det inte där du bor?
Var med och starta upp ett nytt häng!

När jag ser dig

av Revar

När jag ser dig
Och hör dig
Då är jag bland röda rosor

Bland molnen
Finns det ljus
Kärlek

Steget ut

av Mattias

Ska jag eller ska jag inte?

Det var den första tanken i huvudet
när jag vaknade på morgonen.

Jag funderade fram och tillbaka.

Jag klädde på mig en t-shirt,
träningsoverallbyxor och en ryggsäck.

Jag drack lite kaffe och åt en macka.

Sedan tog jag bussen och tunnelbanan
in till stan.

När jag kom upp på gatan från tunnelbanan
ställde jag mig i ett gathörn.

Där såg jag Pride-paraden komma.

På gatan framför mig kom människor med regnbågsflaggor.

Jag såg flera lastbilar med folk på flaken.

Uppe på flaken var det glad och livlig stämning.

Jag hörde jubel och applåder

från både paraden och publiken som tittade på.

Paraden lockade på mig.

Det var som att den ropade:

– Kom med oss!

Vad står du där för?

Vad väntar du på?

Paraden kändes som min chans

att få göra det jag längtar efter.

Jag kände att jag passade in där.

Jag var en av dem.

Ändå stod jag där och tvekade.

Vad skulle folk tycka om de såg mig i paraden?

Tänk om några jag känner skulle se mig?

Jag började bli irriterad på mig själv.

Jag lät mig styras av vad andra skulle tycka.

Det gjorde mig mindre fri.

Solen sken och det var varmt.

Gemenskapen i paraden verkade välkomnande.

Jag såg några trumslagare i färgglada kläder.

De slog takten på sina stora trummor.
Det höjde stämningen.

Jag blev förbannad på mig själv.
Är jag så rädd att jag inte vågar ta steget fullt ut?
Va fan står jag här och velar för?

Jag såg några som var lika lättklädda som jag ville vara.
Om dom kan, så kan jag!

Jag drog av mig min t-shirt och mina byxor.
och la dem i ryggsäcken.
Under hade jag bara ett par stringtrosor.
Trosorna var vita och min hud solbränd.
Jag kände mig snygg.
Det kändes häftigt att visa upp sig
för andra människor.

Andra får tycka vad de vill om mig.
De känner inte mig.
Skitsamma!

Jag trängde mig igenom publiken.

– Släpp fram mig för fan!

Jag ska gå med i paraden!

När folk såg att jag var nästan naken

blev det som en gata i publiken.

Alla mina känslor som brukade vara hemliga

blev något som jag vågade visa öppet.

Jag steg rakt ut i paraden.

Presentation av författarna

NAMN:

Lisen

PRONOMEN:

Hen, den, han eller hon

MAKT FÖR MIG ÄR:

Att försöka hitta ställen

där man kan vara sig själv.

Att inte ge upp att leva det liv man vill ha.

Att få säga något om hur man vill leva sitt liv.

NAMN:

Lo H

PRONOMEN:

Hon eller hen

MAKT FÖR MIG ÄR:

**Mycket. Det är rätten att få bestämma
över allt som har med ens liv att göra.
Vad man vill göra och hur man gör det.**

NAMN:

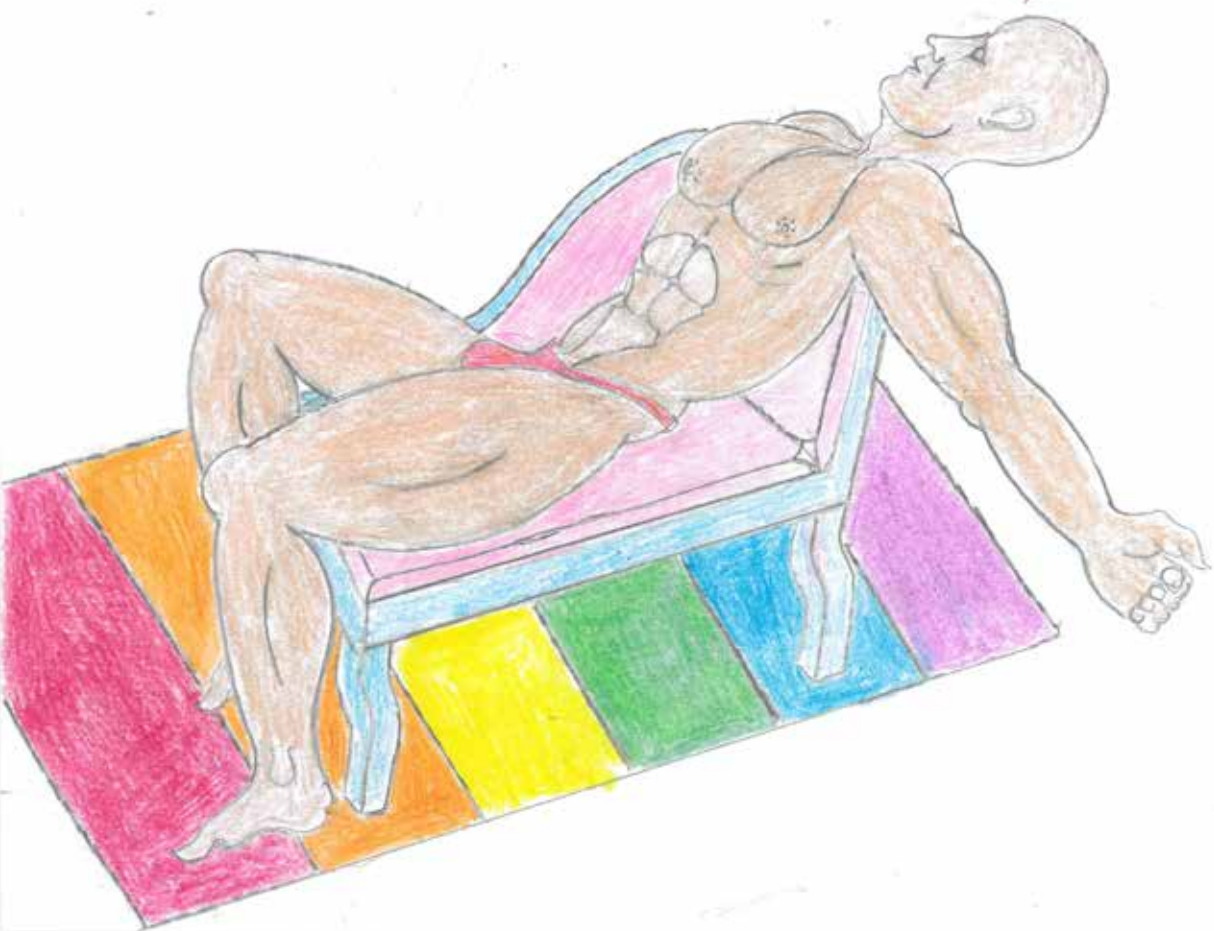
Mattias

PRONOMEN:

Han

MAKT FÖR MIG ÄR:

**Att jag själv har fått bestämma över
hur mitt liv ska vara.**

NAMN:

Revar

PRONOMEN:

Han

MAKT FÖR MIG ÄR:

Att våga komma ut som homosexuell.

NAMN:

Sebbe

PRONOMEN:

Hen

MAKT FÖR MIG ÄR:

Att våga vara mig själv

och våga visa mina känslor.

Våga känna att jag är fin, modig och stark.

NAMN:

Susanna Jaagu

PRONOMEN:

Hon

ÅLDER:

47 år

MAKT FÖR MIG ÄR:

**Att se till att jag och andra människor
som är i samma situation kan nå våra mål.
För att vi ska leva i glädje och harmoni.
Det handlar om god makt.**

Presentation av *Jag är berättaren*

Det här är en bok som har skrivits
i projektet *Jag är berättaren*.
Bokens författare jobbar på daglig verksamhet
eller bor i gruppbostad.

Jag är berättaren var ett projekt
för personer som vill skriva och berätta
och som är funkis och hbtq.
Funkis är en förkortning för funktionsnedsättning.
Hbtq är en förkortning av orden
homosexuell, bisexuell, transperson och queer.

Jag är berättaren fanns i tre år,
från hösten 2017 till hösten 2020.
Varje år gav projektet ut en lättläst bok.
Varje vecka hade vi författarträffar.
På träffarna gjorde vi olika skrivövningar.
Ibland med inspiration av andra författare.

Idén till *Jag är berättaren* kommer från
RFSL Stockholms träffverksamhet Hbtq-hänget.
Det fanns nästan inga böcker om både funkis och hbtq.
Särskilt inte skrivna av dem det handlar om.
Det ändrade Jag är berättaren på!

Min makt är den tredje boken av tre.
Den första boken heter *Min verklighet*.
Den andra boken heter *Min stolthet*.

Jag är berättaren var ett projekt på RFSL Stockholm.
RFSL Stockholm är en förening som jobbar för
homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras
och intersexpersoners rättigheter.
Projektet fick pengar från Allmänna Arvsfonden.

Copyright: RFSL Stockholm, Jag är berättaren
och författarna, 2020

Ansvarig utgivare: RFSL Stockholm

Omslag och form: Eva Wilsson

Illustrationer: Författarna har illustrerat sina egna texter

Projektmedarbetare och redaktörer: Ida Östlund,
Jo Tengblad Söder, Johanna Nyberg

Tack till

Kersti Björkman, berättarpedagog, Fabula Storytelling

Typsnitt: Arnhem och Tisa Sans

Papper: Munken Lynx

Tryck: Bulls Graphics

ISBN: 978-91-88075-07-9

Vi har skrivit den här boken.

Vi är funkis och hbtq.

Vi berättar om våra liv.

Vi berättar om makt.

Om att ta makt över sitt liv
som ingen annan får bestämma över.

Om att vara modig
fastän det är svårt ibland.

Om att våga tro på sig själv.

Vi berättar om att säga ifrån
och kämpa för våra rättigheter.

Vi berättar om rätten
att vara den man är.

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN